

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Перспективний педагогічний досвід ТІШКОВОЇ Л. А.,
директора закладу загальної середньої освіти
«Камінь-Каширський ліцей № 1 ім. Євгена Шабліовського»
Камінь-Каширської міської ради Волинської області

ЗМІСТ

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА ДОСВІДУ	4
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСВІД	6
ОПИС ПЕРСПЕКТИВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ	11
ВИСНОВКИ	50
ЛІТЕРАТУРА	51
ДОДАТКИ	53
Додаток 1	54
Додаток 2	55
Додаток 3.1	56
Додаток 3.2	57
Додаток 3.3	59

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА ДОСВІДУ

Посада: директор закладу загальної середньої освіти «Камінь-Каширський ліцей № 1 ім. Євгена Шабліовського» Камінь-Каширської міської ради Волинської області.

Педагогічний стаж: 42 роки.

Звання: «вчитель-методист».

Нагороди:

- **нагородні знаки:** «Відмінник освіти України», «Василь Сухомлинський»;
- **диплом** учасника Всеукраїнської програми «Золотий фонд нації. Національні лідери України» (2014 р.);
- **грамоти:** Почесна грамота Волинської облдержадміністрації (02.10.2019 р. № 197), Почесна грамота Управління освіти, науки

та молоді Волинської обласної державної адміністрації (11.05.2016 р. № 267), Почесна грамота Волинської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України (2016 р.), Грамота Управління освіти, науки та молоді Волинської обласної державної адміністрації (29.12.2015 р. № 362), Почесна грамота Управління освіти і науки Волинської обласної державної адміністрації (13.05.2015 р. № 248), грамота Управління освіти і науки Волинської обласної державної адміністрації (16.01.2015 р. № 10), Подяка Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти (14.12.2015 р. № 132-од), Грамота Камінь-Каширської районної державної адміністрації (травень 2018 р.), Грамота Камінь-Каширської районної державної адміністрації (01.12.2017 р.), Грамота Камінь-Каширської районної державної адміністрації (18.05.2016 р.), Подяка Камінь-Каширської районної ради (07.06.2019 р.), Грамота відділу освіти Камінь-Каширської райдержадміністрації (13.01.2017 р. № 17), Грамота відділу освіти Камінь-Каширської райдержадміністрації та районного комітету Профспілки працівників освіти і науки (04.09.2017 р.).

Тема досвіду: Компетентнісний підхід в управлінні як основа забезпечення ефективності освітнього процесу.

Адреса досвіду: заклад загальної середньої освіти «Камінь-Каширський ліцей № 1 ім. Євгена Шабліовського» Камінь-Каширської міської ради Волинської області.

Термін вивчення: 2020–2021 роки.

Хто вивчав: Богданович Ольга Іванівна, методист Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСВІД

Тема: Компетентнісний підхід в управлінні як основа забезпечення ефективності освітнього процесу

Анотація досвіду

Актуальність досвіду: В умовах соціально-економічних перетворень та якісних суспільних нововведень школа вимагає впровадження нових педагогічних технологій. Компетентнісний підхід є основою модернізаційних процесів сучасного закладу освіти. Школа не просто повинна дати той чи інший обсяг знань, умінь, а й сформувати компетентності, що дозволять кожному випускнику стати успішною, життєспроможною особистістю, здатною до творчої самореалізації. Це вимагає оновлення стратегії управління освітнім процесом, за якого головна увага переноситься на особистість як суб'єкт освітньої діяльності. Тому й проблема забезпечення ефективності освітнього процесу може бути розв'язана лише за умови компетентнісного підходу до управління закладом освіти.

Вид досвіду: передовий педагогічний досвід.

Новизна досвіду: творче використання сучасних технологій з урахуванням місцевих умов для забезпечення ефективності освітнього процесу.

Головна ідея: впровадження компетентнісного підходу забезпечить зростання якісних показників освітнього процесу.

Технологія досвіду: моделювання, узагальнення, впровадження, поширення досвіду.

Форма узагальнення: збірник «Компетентнісний підхід в управлінні як основа забезпечення ефективності освітнього процесу» (з досвіду роботи закладу загальної середньої освіти «Камінь-Каширський ліцей № 1 ім. Євгена Шабліовського» Камінь-Каширської міської ради Волинської області).

Мета дослідження: узагальнити досвід роботи закладу загальної середньої освіти з реалізації компетентнісного підходу в управлінні як основи забезпечення ефективності освітнього процесу.

Завдання дослідження: розкрити роль компетентнісного підходу в забезпеченні ефективності освітнього процесу.

Об'єкт дослідження: компетентнісний підхід в управлінні закладом загальної середньої освіти.

Предмет дослідження: позитивна динаміка зростання професійного рівня педкадрів та якості надання освітніх послуг.

Визначення актуальності. Компетентнісний підхід до управлінської діяльності визначено пріоритетними напрямками державної політики в галузі освіти в Україні, реалізацією нового Державного стандарту початкової та базової середньої освіти, формуванням компетентної особистості. Компетентнісний підхід передбачає переорієнтацію на створення умов для задоволення потреб у якісній освіті громадян, суспільства на ринку праці.

Новизна педагогічних ідей. Активізація та підтримка інновацій для використання в практиці ідей компетентнісного підходу для підвищення ефективності освітнього процесу.

Науково-теоретичне обґрунтування. Теоретичній розробці компетентнісного підходу присвятили свої роботи вітчизняні та зарубіжні вчені, розглядаючи компетентність як новий підхід

до моделювання освітніх стандартів (Т. Байбара, Н. Бібік, В. Кремінь, О. Локшина, О. Овчарук, О. Пометун, О. Савченко, В. Краєвський, С. Трубачова, Л. Паращенко) та ін. Розглядаючи дослідження українських учених щодо запровадження компетентнісного підходу у вітчизняну освіту, О. Савченко так визначає базові поняття: «Компетентність – інтегрована здатність особистості, яка набута в процесі навчання, вона включає знання, досвід, цінності і ставлення, які можуть цілісно реалізуватися на практиці. Компетентність не може бути зведена лише до фактичних знань. Компетенція розуміється як коло питань, щодо яких особистість має бути обізнана, або певна сфера діяльності, в якій людина повинна володіти компетентністю» [10, с. 2].

Н. Бібік стверджує, що «Результатом набуття компетенцій є компетентність, яка передбачає особистісну характеристику, ставлення до предмета діяльності. Компетенції виводяться як реальні вимоги до засвоєння учнями сукупності знань, способів діяльності, досвіду ставлення до певної галузі, якостей особистості, яка діє в певному соціумі... Компетенції охоплюють не лише когнітивні і операційно-складові, але й мотиваційні, етичні, поведінкові, що ґрунтуються на ціннісних орієнтаціях» [2, с. 2].

За переконанням А. Хуторського, компетенція означає сукупність взаємопов'язаних якостей особистості (знань, умінь, навичок, способів діяльності), а компетентність – оволодіння людиною певних компетенцій, у тому числі – особистісне ставлення до неї та предмету діяльності. Звідси випливає, що компетенція – це комплекс особистісних якостей, необхідних для функціонування у суспільстві, а компетентність – досвід у тій чи іншій сфері [13, с. 141].

З таким підходом погоджується І. Зимня, яка визначає компетентність як інтелектуально-особистісний досвід соціально-професійної діяльності людини, що базується на сукупності знань та практичних умінь й навичок [4, с. 34]. Це дозволяє нам «побудувати» ланцюжок: знання–уміння–навички–досвід–діяльність.

М. Боритко визначає компетентність як єдність теоретичної та практичної готовності майбутнього вчителя до виконання професійних функцій. При цьому важливим є синтез професійних та особистісних якостей учителя, що дозволяє прогнозувати і планувати професійну діяльність, сприяє адаптації та саморозвитку особистості педагога [14].

За переконанням В. Болотова, В. Серікова, компетентність виступає «складним синтезом когнітивного, предметно-практичного та особистісного досвіду» [3, с. 12]. Серед інноваційних методів компетентнісного навчання у закладах освіти автори називають задачний, імітаційно-моделюючий, проєктний, контекстний методи навчання, інтеграцію навчальної та дослідницької діяльності [там само, с. 13].

Ідеї ефективності знань, ціннісного ставлення особистості до набутих знань, як основи самореалізації, широко розкрито у науковому доробку В. Сухомлинського, який дослідив і реалізував у педагогічному досвіді можливість поєднання навчання, праці, практики повсякденної діяльності школярів. Б. Дьяченко визначив перспективні напрями осмислення компетентнісного підходу до якості освіти на засадах ідей В. Сухомлинського [11].

На думку В. Серікова, в компетентнісному підході відображено зміст освіти, що не зводиться до знаннево-орієнтованого компонента, а передбачає набуття цілісного досвіду вирішення життєвих проблем, виконання ключових функцій, соціальних ролей, вияв компетенцій, розвиток умінь вирішувати проблеми, які виникають у життєвих ситуаціях.

Узагальнюючи результати дискусії українських педагогів навколо питань запровадження компетентнісного підходу в українській освіті, О. І. Пометун констатує: «Під поняттям “компетентнісний підхід” розуміється спрямованість освітнього процесу на формування і розвиток ключових (базових, основних) і предметних компетентностей особистості. Результатом такого процесу буде формування загальної компетентності людини, що є сукупністю ключових компетентностей, інтегрованою

характеристикою особистості. Така характеристика має сформуватися в процесі навчання і містити знання, вміння, ставлення, досвід діяльності і поведінкові моделі особистості» [9, с. 66].

За результатами діяльності українських науковців і практиків (О. Савченко – керівник, Н. Бібік, Л. Ващенко, О. Локшина, О. Овчарук, Л. Паращенко, О. Пометун, С. Трубачова) досліджено теоретичні й прикладні питання реалізації компетентнісного підходу в освіті України. У результаті запропоновано такий перелік ключових компетентностей: навчальна, громадянська, загальнокультурна, інформаційна, соціальна, здоров'язберігаюча, які деталізуються в комплексі знань, умінь, навичок, цінностей ставлень, здатностей за навчальними галузями й життєвими сферами [12].

ОПИС ПЕРСПЕКТИВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ

Тема досвіду: Компетентнісний підхід в управлінні як основа забезпечення ефективності освітнього процесу.

Пріоритетним завданням, поставленим Законом України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», є всебічний розвиток людини як особистості та найвищого надбання суспільства, її талантів, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Згідно з Державною національною програмою «Освіта» (Україна XXI століття) розбудова системи освіти, її докорінне реформування мають стати основою відтворення інтелектуального, духовного потенціалу народу, виходу вітчизняної науки, техніки і культури на світовий рівень.

Інтеграція України у світовий та європейський простір ставить нові завдання перед сучасною освітою – виховання особистості, здатної ефективно жити і діяти у XXI столітті.

Сьогодні школа покликана, ґрунтуючись на особистісно зорієнтованому підході, дати суспільству успішну, життєспроможну, конкурентоздатну особистість, адаптовану до часу, патріотично налаштовану, яка здатна критично мислити, приймати рішення, адаптуватися до умов життя, змінюючи його на краще.

На сучасному етапі одним із напрямків модернізації освіти для досягнення позитивних змін визнано компетентнісний підхід. Під поняттям «компетентнісний підхід» розуміють спрямованість освітнього процесу на формування та розвиток ключових і предметних компетентностей особистості. Компетентнісний підхід передбачає переорієнтацію на створення умов

для задоволення потреб у якісній освіті головних соціальних замовників – учнів та їх батьків, суспільства на ринку праці, формування системи неперервної освіти, що повинна забезпечити можливості навчання випускника школи протягом життя.

Від ефективності управління освітнім процесом залежить насамперед якість надання освітніх послуг. Побудова функцій управління на основі компетентнісного підходу сприяє реалізації стратегії розвитку закладу, активізує саморозвиток і самоорганізацію кожного члена педколективу, оскільки процес поліпшення діяльності школи не можливий без залучення вчителів до самостійного пошуку, розвитку знань та індивідуальних здібностей.

Це, відповідно, вимагає оновлення стратегії управління закладом освіти.

У системі інноваційних перетворень адміністрація закладу загальної середньої освіти «Камінь-Каширський лицей № 1 ім. Євгена Шабліовського», застосовуючи компетентнісний підхід, ставить головну мету – забезпечити умови для максимальної реалізації творчих можливостей кожного педагога й здобувача освіти на шляху до успіху відповідно до потреб і можливостей.

Ефективність управління закладом оцінюємо з органічної єдності управління і діяльності лицю. Надаємо пріоритет швидкому прийняттю управлінських рішень відповідно до цільових та концептуальних державних завдань розвитку освіти України.

Ураховуючи сучасні реалії, наполегливо працюємо над тим, щоб не просто дати здобувачам освіти той чи інший обсяг знань і вмінь, а сформувати компетентну особистість, яка здатна виробити свою позицію в житті, власний світогляд. Компетенції не є цінністю самі по собі, вони допомагають нам у досягненні результатів у відповідності з поставленими завданнями.

Компетентнісний підхід, спрямований на подолання розриву між освітою і життям, спонукав нас до створення **моделі компетентнісного супроводу дитини** (додаток 1).

У системі інноваційного перетворення управлінського аспекту в закладі спрямовано роботу **на модернізацію матеріально-технічної бази** ліцею, створення максимально сприятливих, комфортних умов для навчання і виховання здобувачів освіти та творчої праці педагогів: обладнали по-сучасному навчальні кабінети, з них – 2 комп'ютерні класи, 2 кабінети математики, методичні центри: початкових класів, української мови і літератури, математики, фізики, географії, біології, історії, зарубіжної літератури, фізкультури; музеї (історико-етнографічний, історії школи); Галерею історії України, батьківську світлицю, «Естетичний дім», майстерні.

За допомогою різноманітних джерел фінансування придбано комп'ютери, ноутбуки, оргтехніку. Об'єднано всі комп'ютери у єдину шкільну мережу та під'єднали їх до мережі Інтернет.

Встановлено два сучасні мультимедійні комплекси, до складу яких входять: інтерактивна дошка, мультимедійний проектор, комп'ютер. Застосовуємо їх в управлінській діяльності та освітньому процесі. Використання цих сучасних засобів сприяє підвищенню ефективності роботи: дозволяє презентувати навчальний матеріал, демонструвати Інтернет-сайти у режимі реального часу, зберігати необхідну інформацію в пам'яті комп'ютера з можливістю подальшого відтворення, проводити педагогічні ради, методичні заходи, а також відкриває багато інших можливостей управлінської діяльності та освітнього процесу. Переваги і можливості використання комплексів дають змогу готувати уроки на сучасному рівні, більш цікавому для сьогоденних учнів.

У 2014 році створено шкільний сайт. Розбудова інформаційно-освітнього простору закладу здійснюється через створення мережевих ресурсів методичних об'єднань, віртуальних кабінетів, особистих освітніх сайтів та блогів, а також авторське програмне забезпечення освітнього процесу. Використання власних веб-ресурсів надає можливість суттєво покращити інформованість учасників освітнього процесу, громадськості

із плануванням усіх заходів шкільного життя, розширює зону співпраці між педагогами та зміцнює взаємодію між учителями, учнями та їх батьками.

Налагоджено партнерські відносини із представниками батьківської громадськості, органами учнівського самоврядування, мерією.

Використовуються демократичний стиль управління із залученням всіх членів колективу до управління головними ділянками закладу на засадах рівності, відкритості, реальної участі у прийнятті та виконанні управлінських рішень.

Створено такий мікроклімат, коли успіхи кожного сприймаються позитивно, ініціатива й самостійність підтримується, повноваження делегуються педагогам. Прагнемо, щоб кожний учитель своїми власними способами домігся оптимальних результатів. Це здійснюємо через згуртованість колективу, співпрацю.

Працюють з учителями диференційовано, сформували групи.

Окрема група педагогів стала творчим ядром колективу – це керівники методичних об'єднань: Чмух О. В., Коленда О. Л., Пахачук Н. В., Савчук Т. В., Каширець В. В., Гунчик Л. Й., Козачук М. М., Деркач О. В., П'ятенко В. О., Букало С. С. Після встановлення високого кінцевого результату їх роботи демократичним шляхом (рішенням педради, наказом по ліцею) перевели на самоконтроль, що є виявом високої довіри адміністрації ліцею, педколективу. Відвідування уроків цих педагогів здійснюємо з метою узагальнення досвіду, навчання інших учителів.

Інша група – вчителі-наставники, керівники творчих груп: Соловей Л. В., Чурак Н. П., Должко Г. М., Борсук Т. Я., Якубінська О. А., Бусько К. Ф., Лагода Л. І., Пархомчук Н. Р., Тішков С. В., Бурдак І. В., Остапчук Т. Г., Букало О. М., Дмитрук Н. А. Контроль цих педагогів здійснюємо епізодично (наприклад, для вивчення певних інновацій).

Наступна група – це перспективні вчителі (Цюрик Н. А., Муц С. В., Іванова Н. В., Юневич Г. Л., Геналюк В. А., Бутель Л. М., Гембік Л. М.,

Савчук К. В., Федорук І. В., Крам Т. В.). Ми готуємо їх до зростання, залучаємо до роботи в парах, динамічних групах.

Такий підхід дає нам змогу підвищувати ефективність управління закладом, сприяє всебічному використанню творчих сил колективу.

Найвищих результатів в управлінській діяльності можна досягти лише тоді, коли сам керівник стає рівноправним учасником управління, а педагоги сприймають цілі та завдання, поставлені перед ними, як власні. Як підтвердження цьому, слова В. О. Сухомлинського «Сила педагогічного колективу в колективній думці, в обговоренні, народженні, втіленні задумів».

Управлінська діяльність спрямовується на виконання стратегічних завдань і програми розвитку школи з вирішення проблем реалізації компетентнісного підходу як чинника забезпечення якісної освіти в умовах формування інноваційного освітнього середовища.

Розроблена **модель «Особистість компетентного випускника»** (додаток 2).

Виховати компетентного творчого учня може лише компетентний творчий учитель – центральна фігура модернізації освітнього процесу, спрямованого на виховання в кожній особистості внутрішньої потреби до генерування та реалізації інноваційних ідей. Тому управлінську діяльність скеровують на формування висококваліфікованого, компетентного, конкурентоздатного вчителя, здатного постійно вчитися, саморозвиватися і самовдосконалюватися.

Оскільки впровадження компетентнісного підходу в систему роботи закладу починається з педагога, в перспективному плані передбачили методичні заходи, присвячені компетентнісному підходу: традиційні (педради, психолого-педагогічні і практичні семінари, круглі столи, педчитання) та нетрадиційні:

– педагогічний лайфхак «Як зробити урок продуктивним та сучасним?»;

- методичний фестиваль «Сучасні тенденції формування змісту системи виховної роботи в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа»;
- ярмарки педагогічних ідей;
- панельна дискусія;
- технопарк «Лабораторія педагогічного досвіду»;
- управлінський конструктор;
- воркшоп;
- методичний діалог «Проблеми педагогічної творчості в спадщині В. О. Сухомлинського»;
- педагогічний тренінг «Крокуємо до майбутнього»;
- фестиваль інновацій «Реалізація Концепції «Нова українська школа» в умовах інноваційного освітнього середовища».

Як приклад комплексної системи у проведенні педагогічних рад: «Формування самоосвітніх компетенцій як один із шляхів підвищення якості освіти», «Розвиток комунікативних компетенцій засобами викладання іноземних мов, волонтерського руху та позакласної роботи», «Про роботу педколективу з реалізації компетентнісного та діяльнісного підходів щодо підвищення ефективності та якості освітнього процесу», «Компетентнісний і діяльнісний підхід – переорієнтація з процесу на результат».

Для активізації роботи над проблемними питаннями використовують **сучасні підходи** до структури і змісту методичної роботи, а саме: **організаційно-діяльнісний, особистісно зорієнтований, аналітико-прогностичний, мотиваційний та компетентнісний.**

Така структура спрямована на розвиток креативності, досягнення акмеологічного рівня професіоналізму та забезпечення педагогічних умов самореалізації.

Одним із головних етапів результативної науково-методичної роботи є **організаційно-діяльнісний підхід, який** дає можливість неперервного підвищення рівня кваліфікації через залучення усіх педагогів до роботи у районних та окружних

методичних об'єднаннях, творчих групах, педагогічному клубі «Орієнтир» та інших підрозділах структури, а також їх участь у методичних заходах шкільного, районного та обласного рівнів. Педагогічна майстерність шліфується під час проведення на базі ліцею обласних, районних семінарів та презентації досвіду, власних надбань, здобутків і майстер-класів. Зокрема, за останні п'ять років на базі школи проведено 9 семінарів, з них три – обласних, на яких презентовано роботу нашого ліцею.

Успішні педагоги високопрофесійно демонструють свої уміння в моделюванні уроків із використанням ІКТ, упровадженні інтегрованого підходу, який є вимогою Концепції нової української школи та Закону України «Про освіту», пропонують оригінальні ідеї щодо підвищення ефективності навчально-пізнавальної активності здобувачів освіти.

Урізноманітнює інструментарій уроків впровадження навчально презентаційного програмного забезпечення mozaBook. У ході використання mozaBook педагоги створюють зошити, інтерактивні електронні підручники, які доповнюють зображеннями, малюнками, інтерактивними 3D-сценами, освітніми відео, аудіоматеріалами й завданнями, що забезпечує інтерактивний спосіб вивчення матеріалу.

Інновації в організації методичної роботи спрямовують учителів на участь в окружних інтегрованих заходах, серед яких: педагогічний діалог, методичний ринг учителів предметів гуманітарного циклу, ярмарок педагогічних ідей, інтегрована науково-практична конференція учителів природничо-математичних дисциплін, аукціон ідей, «круглий стіл» учителів початкових класів та інші.

Реалізація діяльнісного підходу впливає на створення креативного середовища, становленню учителя як професіонала.

Тут важливу роль відіграє особистісна зорієнтованість методичної роботи.

Круглий стіл учителів української мови та літератури

Засідання окружного методичного об'єднання вчителів фізики

Обговорення актуальних проблем з математики

Засідання методичного об'єднання вчителів історії

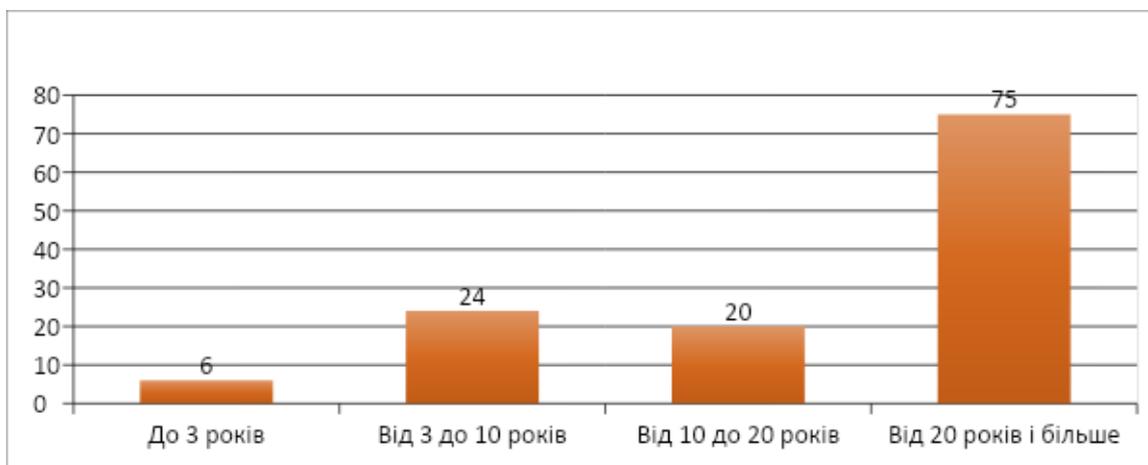
Методичне об'єднання вчителів географії

Засідання атестаційної комісії

Враховується індивідуальний рівень професійних компетентностей і педагогічного досвіду членів колективу. Вивчення та аналіз результатів діагностування дає змогу створити сприятливі умови для саморозвитку і самореалізації особистості педагога.

Так як у закладі працює більше ста двадцяти вчителів, різних за віковим та професійним рівнем, знання реального стану є необхідною умовою визначення головних напрямів змісту та методів формування конкурентоспроможного фахівця, його педагогічної майстерності.

Для визначення та надання оперативної адресної методичної допомоги в удосконаленні професійних компетентностей, а також своєчасного коригування роботи вчителів широко використовується **аналітико-прогностичний підхід**. Результативну консультаційну допомогу в цьому плані надає молодосвідченим спеціалістам педагогічний клуб «Орієнтир». Проведення співбесід, взаємовідвідування уроків і позакласних

заходів, консультації дозволяють глибше розкрити практичну сторону реалізації проблемних питань та здійснювати колегіальну допомогу в роботі.

Мотивація успішної професійної діяльності реалізується через використання різноманітних стимулів для формування потреби в підвищенні рівня професійної майстерності. Так, щороку за підсумками роботи вчителі отримують мотивовану підтримку і відзначення під час проведення районного фестивалю «Вернісаж творчих особистостей» за результативну працю із обдарованими учнями.

Виставка методичних матеріалів

Районний семінар директорів

Психологічний тренінг обдарованої молоді

Творча група вчителів математики

Педагогічний діалог учителів іноземної мови

Творча майстерня вчителів хімії і біології

Організуючи інноваційну діяльність, здійснюється **компетентнісний підхід**, який пов'язаний із формуванням і розвитком професійних компетентностей педагогів, зокрема комунікативної, загальнокультурної, предметної, інформаційної, рефлексивної, психологічної.

Це шлях, який веде до саморозвитку педагогів, самореалізації і в результаті – професійного успіху. Вважаємо, що такі підходи до оновлення науково-методичного супроводу освітнього процесу є підґрунтям для розвитку творчого потенціалу педагогічних кадрів та дали можливість створити креативне середовище в нашому закладі.

Творча особистість учителя, розвиток професійних компетентностей найбільше проявляються під час участі у конкурсі «Учитель року». Переможцями районного, лауреатами та номінантами обласного туру стали п'ятеро учителів

Широкою рекламою педагогічних напрацювань є участь у виставці методичних матеріалів «Творчі сходи педагогів». Щороку кількість відзначених робіт зростає.

Оновлюються і форми популяризації матеріалів через розміщення на методичних порталах онлайн, власних мережевих ресурсах.

Більше десяти публікацій подано у збірках матеріалів обласних конференцій, семінарів та у періодичних виданнях, опубліковано пошукові дослідження з історії в наукових збірниках.

Сучасний підхід до організації роботи забезпечив створення презентаційних супроводів уроків, виховних заходів, відеотеки показових уроків конкурсу «Учитель року». Знято фільм-презентацію «Честь школи – твоя честь» про досягнення ліцею та два відеофільми «Школа, яка дає надію» з питань реалізації інклюзивної освіти.

Значна увага у структурі методичної роботи приділяється вивченню, узагальненню і поширенню перспективного досвіду вчителів. Досліджено і розроблено науково-методичні теми,

вивчено, апробовано та популяризується досвід із різних питань, у тому числі з проблем управлінської діяльності.

Робота з молодими вчителями

Робота з перевірки контрольних замірів знань

Районний семінар директорів шкіл

Досвідчені педагоги є керівниками районних та членами обласних творчих груп, районної школи становлення вчителя початкових класів, постійними членами журі конкурсів, олімпіад, турнірів районного і обласного рівнів, екзаменаторами з перевірки завдань відкритого типу ЗНО. Творчих учителів залучаємо до роботи районних шкіл педагогічного новаторства та шкіл вищої педагогічної майстерності з питань інтеграції природничо-математичних дисциплін, розвитку ІКТ-компетентності. Досвід високопрофесійних педагогів популяризується через проведення майстер-класів у рамках цієї школи.

Ефективність освітнього процесу безпосередньо залежить від того, як кожен педагог усвідомлює зміни, приймає нові вимоги та працює над підвищенням рівня своєї професійної компетентності.

Управлінська діяльність зорієнтовується на забезпечення якості підготовки вчителів, їх педагогічної компетентності, вирішення яких значною мірою реалізується в системі

післядипломної педагогічної освіти. Вчителі систематично проходять підвищення кваліфікації при ВІППО: використовуючи різні форми курсів (стаціонарні, дистанційні, очно-дистанційні, онлайн курси), семінари-тренінги за різними програмами.

У зв'язку із запровадженням Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на очних сесіях, дистанційних онлайн курсах, рефреш тренінгах продовжують підвищення кваліфікації вчителі початкових класів, англійської мови, фізичної культури, музичного мистецтва. Підвищенню професійного рівня педкадрів сприяє їх участь у вебінарах на освітніх порталах та платформах.

Нова українська школа – це освіта нових сенсів, дитиноцентризму і поваги до кожної людини.

Сформована система методичної роботи сприяє готовності вчителів ліцею до інноваційної діяльності, зростанню ефективності впровадження сучасних технологій, розвитку індивідуальних, творчих здібностей, що забезпечують належний науково-методичний супровід реалізації **Концепції нової української школи.**

З метою всебічного розвитку дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб управлінська діяльність спрямовується на визначення учителем Нової української школи власної траєкторії руху.

У Новій українській школі нашого закладу – 382 учні, які працюють, граються, думають інакше, як їхні батьки. Це діти покоління Альфа, що не бояться технологій, зайняті кількома справами одночасно і дуже мобільні. Їх не можна примусити щось робити, з ними потрібно домовлятися. Для них важливі співпраця і партнерство.

У новому сучасному освітньому середовищі педагоги спільно з дітьми складають правила взаємодії, розвивають у вихованців інтереси відповідно до їх нахилів та здібностей, презентують

роботи в осередках дитячої творчості. Школярі вчаться по-новому, не сидять весь час за партами, втрачаючи увагу і нудячись. Вони діють, навчаючись через гру: театралізують, вигадують, конструюють, досліджують.

В освітньому процесі Нової української школи педагоги широко застосовують сучасні методи: інтерактивне навчання, проєктні, парно-групові, інформаційно-комунікаційні, ігрові технології та технологію формування критичного мислення, які впливають на розвиток ключових компетентностей учня початкової школи. Активно використовують у практиці роботи найрізноманітніші форми активізації освітнього процесу, серед яких навчальні ігри, дослідження, екскурсії, експерименти, групові проєкти, моделювання життєвих ситуацій, що сприяють отриманню цілісного уявлення про світ.

Щоденна творча діяльність учителів спрямована на те, щоб прослідкувати поступ кожної дитини, а не її відповідність певному еталону. Цьому слугує робота в команді.

Увага педагога зосереджена на те, що помилка – це складова пізнання і дослідження. Відсутність страху дозволяє школяреві залишатися вмотивованим, навіть якщо йому щось і не вдається.

Основою роботи з батьками є педагогіка партнерства. Широко залучаємо родину до побудови освітньої траєкторії дитини через організацію спільних тренінгів батьків, учителів, дітей, проведення спортивних змагань, різноманітних заходів.

Вчителі-методисти здійснюють наставництво, надають рекомендації щодо застосування ефективних методик розвитку ключових компетентностей і умінь відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти.

Отже, діяльнісний та тематичні підходи, покладені в основу Нової української школи, дають змогу організувати освітній процес через творчу діяльність школярів, що сприяє формуванню ключових компетентностей особистості.

Для формування і розвитку компетентної особистості дитини у закладі застосовується з 2017 року **інноваційна педагогічна технологія – науково-педагогічний проєкт «Інтелект України»**.

Навчається за програмою проєкту 95 учнів 1–4-х класів. Основні завдання проєкту реалізуються завдяки модернізації початкової освіти на засадах компетентнісного підходу, основою якого визначається становлення учня як суб'єкта життєдіяльності. В основу технології науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» покладений діяльнісний підхід, що дає змогу організувати навчання через творчу діяльність школярів в межах кожного предмета.

Сутність Проєкту полягає не в насиченні дитини поглибленими знаннями, а у набутті нею, перш за все, необхідних навичок роботи з інформацією, аналізу, гнучкого творчого мислення, самоконтролю та самооцінки, швидких реакцій, раціональної організації навчальної праці; розвитку пізнавальних процесів, якостей особистості школяра.

На уроках учителі формують внутрішню мотивацію до активного сприйняття, засвоєння та передачі інформації, сприяють розвитку комунікативних якостей здобувачів освіти, активізують їх розумову діяльність, швидко знаходять креативні рішення поставлених завдань, активно презентують результати своєї роботи.

На основі системи вправ, завдань педагоги організують дослідницьку, пошукову, творчу діяльність учнів, що гарантує формування їхньої компетентності, наскрізних умінь, орієнтує школярів, їх батьків, учителів на досягнення очікуваних результатів. Освітній процес ґрунтується на принципах інтеграції, що дає можливість формувати цілісні уявлення про світ природи та людей. Використання засобів наочності та відеоматеріалів, робить вивчення нового матеріалу більш зрозумілим та цікавим. Досвід творчої діяльності фіксується в посібниках у формі частково-пошукових завдань. Ефективними, як показала практика, є завдання на розвиток зорової пам'яті, уваги,

спостережливості, кмітливості, формулювання припущень, встановлення послідовності певних дій.

На кожному уроці вчителями застосовуються інформаційно-комунікаційні технології та мультимедійне забезпечення. Їх використання інтенсифікує процес навчання, робить його наочнішим і динамічнішим, скорочує час на вивчення теми, підвищує рівень сприйняття і розуміння нового матеріалу.

Формування емоційно-позитивного стану дітей у процесі навчання є важливим аспектом проєкту. Це відбувається через систему технологічних вправ, творчий підхід до виконання завдань. Використання медіасупроводу допомагає вчителям створювати позитивну атмосферу, емоційне налаштування, формувати загальнолюдські цінності. Система здоров'язберезувальних вправ (музичні фізкультхвилинки, вправи для покращення зору, пальчикова гімнастика, хвилинки релаксації) дозволяє результативно й оптимально реалізувати один із найважливіших принципів освітньої діяльності учнів – збереження здоров'я, формування культури здорового способу життя.

Робота в групах

Релаксаційні хвилинки

Виготовлення міні-проєктів

Майстер-клас на батьківських зборах

Партнерство вчителя з учнями і батьками

Відкритий урок з математики

Діти із задоволенням працюють на уроках, висловлюють власні думки, творчо працюють із матеріалом, вчаться робити висновки, практично застосовувати набуті знання. «Не кажи не вмію, а кажи навчусь» – девіз кожного учня проєктного класу. Школярам цікаво, комфортно, вони відчувають, що можуть бути успішними, а це – головне. Перебувати у «ситуації успіху» для дитини – це шлях до подолання усіх навчальних, а пізніше і життєвих перешкод.

Про успіх та престиж науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» свідчать схвальні відгуки батьків, збільшення кількості майбутніх першокласників, що хочуть навчатись у проєктному класі.

Урок-подорож до зоопарку

Групова робота

Виступ у районній бібліотеці

За програмою даного проєкту учні продовжуватимуть навчання в базовій школі.

Нова українська школа неможлива без нового освітнього середовища. Реформування освітньої галузі передбачає створення умов для особистісного розвитку та самореалізації кожного громадянина України. Важлива увага приділяється соціалізації та особистісному розвитку дітей з ООП, що є основним принципом **інклюзивного навчання**.

Передумовою до запровадження в школі інклюзивного навчання було бажання дітей та їхніх батьків навчатися у звичайній школі, яка є надією і дітям, і батькам бути такими, як усі.

Перш за все, ми спрямували діяльність колективу на відповідну підготовчу роботу:

- облаштували освітнє середовище (доступність);
- опрацювали нормативно-правову документацію, науково-методичне забезпечення інклюзивного навчання;
- забезпечили необхідними навчально-методичними і наочно-дидактичними посібниками та допоміжними засобами навчання відповідно до потреб здобувачів освіти;
- облаштували ресурсну кімнату, призначену для надання індивідуальних або групових психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг; психологічного розвантаження, соціально-побутового орієнтування, формування навичок самообслуговування;
- створили команду психолого-педагогічного супроводу з проблеми адаптації дітей з ООП в освітньому процесі;
- провели консультації з батьками, учителями, які навчали дитину в попередні роки, з особливостями навчання і розвитком дитини;
- проаналізували разом із психологом, соціальними педагогами особливості психофізичного розвитку учнів з ООП, соціальними умовами розвитку.

У школі навчається 11 учнів з ООП у 10 інклюзивних класах, тому ми створили освітнє середовище, яке відповідає потребам

і можливостям кожної дитини, незалежно від ступеня порушень її психофізичного розвитку, тобто повного включення дітей з особливими потребами до звичайного учнівського колективу за місцем проживання.

Для реалізації корекційно-розвиткової складової індивідуального навчального плану кожної дитини з ООП управлінську діяльність спрямували на добір педагогічних кадрів. Насамперед практичного психолога – для корекції вад розвитку психічного характеру; логопеда – для розвитку мовлення; реабілітолога – для здійснення лікувальної фізкультури, соціального педагога – для соціалізації дитини; асистента учителя – для забезпечення соціально-педагогічного супроводу.

Дійшли висновку, що лише спільна взаємодія всіх учасників освітнього процесу, які працюють із дитиною, а саме: і директора, і вчителя, і психолога, і логопеда, і соціального педагога, і асистента вчителя, і членів ІРЦ – може привести до ефективного результату роботи. Тільки комплексна допомога всієї команди зможе покращити реабілітацію учнів з особливими потребами у повсякденному житті.

Основні досягнення процесу впровадження інклюзивної освіти в освітній процес: підвищення рівня толерантності серед усіх учнів; підвищення активності дітей та батьків; зміну ставлення до дітей з особливими потребами; формування моральних цінностей здорових дітей і соціалізація дітей з особливими потребами.

Дитина з особливостями психофізичного розвитку не повинна займати особливого становища в школі, вона має почуватися природно, досягти самостійності, наскільки це можливо. В інклюзивних класах створена така атмосфера взаєморозуміння та взаємодопомоги між дітьми, щоб забезпечити дитині з особливостями психофізичного розвитку можливість самоствердитися, подолати неадекватні установки та стереотипи, набути певних навичок соціальної поведінки.

Кінцевою метою спільної роботи є досягнення дітьми з особливими потребами індивідуальних показників особистісного розвитку, функціональної значимості у процесі інтеграції в соціальне середовище, спроможності посісти в ньому належне місце, адекватне внутрішнім, особистісним набуткам.

Значних результатів досягла учениця з ООП Михайленко Анна, нині студентка Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Творча, наполеглива у досягненні поставленої мети. За час навчання у школі здобула у Всеукраїнських олімпіадах, мовно-літературних конкурсах 14 призових місць, з них третє – у IV етапі мовно-літературного конкурсу ім. Т. Г. Шевченка.

Практика управління сучасним закладом освіти показує, що шлях наукового пізнання світу в ліцеї починається з пошуку істини на уроках, зі спілкування із книгами в бібліотеці, роботою з Інтернет-ресурсами, з безпосередніх досліджень під час експедицій рідним краєм. З метою **створення системи пошуку, розвитку, підтримки юних талантів та обдарувань, участі у науково-дослідницькій роботі** в різних галузях науки у школі створене **наукове товариство «Інтелект»**. Робота в його секціях сприяє поглибленню знань школярів, удосконаленню умінь і навичок самостійного аналізу явищ.

З 2016 по 2021 роки успішно функціонують секції з різних навчальних предметів.

Про ефективність управлінської діяльності свідчить зростання кількості призерів в обласному конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт Малої академії наук. Так, збільшується й кількість відзнак за новизну, актуальність, оригінальний підхід у розкритті наукової теми. Ця тенденція простежується за наслідками проведеного моніторингу. Зокрема, з 2015 по 2021 роки ліцеїстами здобуто 20 призових місць, з них: перших – 5, других – 2, третіх – 14 та третє призове місце у Всеукраїнському етапі.

Навчальний рік	Секція відділення МАН	Результати
2015/2016	Гідрологія Всесвітня історія (4 м. у Всеукраїнському етапі) Українська мова Інформаційні системи бази даних та системи штучного інтелекту	I місце I місце III місце III місце
2016/2017	Екологія (3 м. у Всеукраїнському етапі) Всесвітня історія Математика	I місце II місце III місце
2017/2018	Екологія Філософія Прикладна математика Українська література	III місце III місце III місце III місце
2019/2020	Математичне моделювання Теологія, релігієзнавство, історія релігії	III місце III місце
2020/2021	Математичне моделювання Комп'ютерні системи та мережі Філософія Математика Мікроекономіка та макроекономіка Мультимедійні системи, навчальні та ігрові програми Теологія, релігієзнавство, історія релігії	I місце I місце II місце III місце III місце III місце III місце
Усього	20 (3 м. у Всеукраїнському етапі)	20

Слід відзначити, що науково-дослідницька робота, розпочата в школі, продовжується випускниками у закладах вищої освіти. Наприклад: прослідковуємо за карткою обліку обдарованої дитини «Сходження на гору знань» Ковальчук Ольги, Сидорчук Марини, які, захопившись науково-дослідницькою роботою ще будучи ліцеїстками, продовжують присвячувати своє життя науці.

Здійснюється управлінський супровід системної роботи з підготовки до **турнірів з основ наук**. Зокрема, успішною є участь у Всеукраїнських турнірах юних економістів, хіміків, математиків, географів.

Упродовж кількох років шкільні команди у нелегких інтелектуальних змаганнях здобувають призові місця в області. Щороку кращих із кращих визначають в індивідуальному рейтингу і включають до складу обласних команд для участі у Всеукраїнських турнірах.

Управлінський супровід творчих звітів старшокласників спільно з керівниками секцій наукового товариства дозволяє виявити кращі дослідження, проєктні та творчі роботи з тем, над якими юні науковці працюють індивідуально та в групах упродовж року.

Двічі на рік (у грудні, травні) організуються учнівські наукові конференції, у яких беруть участь усі члени товариства й пропонують доповіді з тем своїх наукових досліджень, демонструють винаходи, діляться відкриттями, охоче відповідають на запитання. Особливим святом для ліцеїстів є підсумкова травнева конференція, приурочена Дню науки. На засіданні презентують результати своїх досліджень переможці обласного етапу конкурсу-захисту дослідницьких робіт, виступають слухачі МАН та члени наукового товариства.

Учасники наукового товариства школи завжди є активістами музейної справи, вони виступають на різноманітних конференціях, «круглих столах», засіданнях історичного товариства і здобувають призові місця у районних та обласних конкурсах.

Ліцеїсти – активні учасники та призери конкурсів пошукових та науково-дослідницьких робіт Всеукраїнської експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина – Україна», «Історія міст і сіл Волині», «Стежками Камінь-Каширщини», «Волинь від краю до краю».

Самоосвітня діяльність школярів спрямовується на поглиблене вивчення окремих навчальних предметів.

Широкі можливості для залучення учнів ліцею до наукової роботи дають факультативи, у ході організації роботи яких

педагоги школи надають перевагу нетрадиційним формам, використовують додаткову сучасну літературу, програмні засоби навчання та відеоматеріали, експозиції історико-краєзнавчих музеїв школи та міста, добре продумують унаочнення занять.

Як результат, школа займає першість у районі за підсумками науково-дослідницької роботи, високі позиції зберігає за результатами обласних учнівських олімпіад.

Їх досягнення детально аналізуються в розрізі предметів і є основою до вдосконалення роботи з обдарованими дітьми.

Створена інноваційна система компетентнісного підходу до виховання сприяє **підвищенню якості виховного процесу**.

Управлінська діяльність організовується відповідно до вимог «Закону про освіту», наказу МОНМС України від 31.10.2011 р. № 1243 «Про Основні орієнтири виховання учнів 1–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України».

Відповідно до моделі випускника школи чітко визначили мету та кінцевий результат – формування компетентної особистості.

У ліцеї працюють дитячі організації «Країна Барвінкова» (1–2 кл.), «Країна Добра» (3–6 кл.) та об'єднання «Активіст» (7–11 кл.), основна мета яких – різнобічний розвиток, самовдосконалення, самореалізація особистості, створення сприятливих умов для творчих нахилів у різних видах діяльності.

Робота об'єднання «Активіст» реалізується через **діяльність учнівського самоврядування**, обраного на основі демократичних виборів з числа учнів 7–11 класів та об'єднань дітей, що спрямовані на розвиток індивідуальних нахилів особистості, її талантів.

Проведення днів самоврядування, творчих спільних справ, робота в центрах об'єднання «Активіст» забезпечують комфортні умови для самореалізації вихованців у різних видах діяльності та сприяють формуванню громадянської, соціальної, соціокультурної, комунікативної, полікультурної компетентностей.

Плануємо виховну роботу відповідно до **змістових ліній**.

Вересень–жовтень	Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави
Листопад	Ціннісне ставлення до людей
Грудень	Ціннісне ставлення до природи
Січень–лютий	Ціннісне ставлення до мистецтва
Березень	Ціннісне ставлення до праці
Квітень–травень	Ціннісне ставлення до себе

Усі змістові лінії знаходять своє відображення в урочній та позаурочній діяльності.

Формування ціннісного ставлення особистості до суспільства та держави здійснюється через освітній процес, позакласну роботу, роботу органів учнівського самоврядування.

Одним із яскравих прикладів формування ціннісного ставлення особистості до суспільства та держави є вибори Лідера учнівського об'єднання «Активіст», які проходять у кілька етапів у травні. Організаторами заходу збираються заявки і здійснюється реєстрація кандидатів. Готуються листівки з фотографією та автобіографією кандидата. Організуються дебати кандидатів. Створюється виборча комісія, яка готує списки виборців та бюлетені. Учні знайомляться з тим, як правильно проголосувати, щоб бюлетень був дійсний. Результати заносяться у протокол. Новообраний Лідер на загальношкільній лінійці приймає Присягу.

Такий захід сприяє успішній самореалізації особистості в соціумі, сприяє формуванню підлітка як громадянина.

Громадянські риси формуються в процесі безпосередньої участі здобувачів освіти у виховних заходах: тренінгах («Як захистити себе від насильства»), інформаційно-

профілактичних заходах («Не стань жертвою торгівлі людьми»); святах Доброти та Ввічливості; акціях («Обіймімося, бо ми одна родина»); відеолекторіях («Герої Небесної Сотні»); патріотичних квестах («Моя Україно, я – твоя дитина!»); конкурсах, участі у Всеукраїнській грі «Козацький Гарт».

Формування ціннісного ставлення особистості до людей практикується через проведення операцій («Турбота», «Милосердя», «Серце до серця»), допомогу пристарілим та самотнім людям, конкурсів плакатів («Веселка толерантності», «Ромашка дружби»), диспутів на різну моральну тематику, Днів дитинства (влаштовуємо для молодших школярів танцювальні та ігрові перерви, збір іграшок для дітей-сиріт), Днів ввічливості (у рамках яких «Прес-центр» випускає стінгазету «Ласкаво просимо у Країну Ввічливості», «Центр роботи з молодшими школярами» проводить вікторини, «Центр навчання» – опитування «Скарбниця мудрих думок», «Центр цікаві справи» – конкурси малюнків «Ввічливість потрібна всюди» та написання творів на тему «Що таке ввічливість?»).

Формування ціннісного ставлення особистості до культури і мистецтва здійснюється через проведення виховних заходів з теми «Культура і мистецтво». Вихованці школи є активними відвідувачами вистав Волинського драмтеатру ім. Т. Шевченка, Волинського народного хору, концертних програм місцевих художніх колективів, які розвивають творчі здібності, соціокультурні, комунікативні компетентності. Успішними є виступи учнів у конкурсах «Срібні дзвіночки», «Співоча родина», «Усміхнемось щиро Вишні» та ін.

За підсумками участі вихованців у конкурсах художньо-естетичного напрямку заклад неодноразово посідав I місце серед шкіл району. За останні п'ять років школярами здобуто 100 призових місць, з них – 39 в області етапі.

Моніторинг районних та обласних конкурсів (2015/2020 н. р.)

	2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019		2019/2020	
	Районні	Обласні	Районні	Обласні	Районні	Обласні	Районні	Обласні	Районні	Обласні
Гран-прі	-	1	-	-	2	1	2	-	2	-
I місце	5	3	1	-	5	2	4	2	3	4
II місце	10	3	2	4	4	3	3	4	1	2
III місце	5	4	3	3	2	1	3	2	4	-
Всього	20	11	6	7	13	7	12	8	10	6

Формування ціннісного ставлення особистості до здоров'я – один із пріоритетних напрямків діяльності закладу. Перерви відпочинку, спортивні ігри та змагання, квести, конкурси сприяють формуванню навиків здорового способу життя, збереження здоров'я.

Лицей входить до Національної мережі Шкіл сприяння здоров'ю. У закладі діє Програма розвитку закладу як Школи сприяння здоров'ю.

Формування ціннісного ставлення особистості до природи здійснюється через проведення акції «Чиста Земля – чиста планета», конкурси малюнків, екскурсії «Мій рідний край, моя Земля», екологічну стежину «До чистих джерел», трудові десанти по прибиранню території школи, Обеліска слави, операції «Допоможи птахам перезимувати», «Парад квітів у школі», «Посади своє дерево», захист екологічних проєктів. Наймасштабнішими є заходи: загальношкільний екологічний мітинг, акції «Макулатурінг», «Пластикові пляшки на переробку», «Екофан» (батарейки на переробку).

Завдяки реалізації питань STEM-освіти значно активізувалася природоохоронна робота та екологічний рух, поширилися нетрадиційні форми екологічних проблем. Упродовж 2017,

2018 навчальних років агітколектив школи здобув перемогу в області та зайняв II місце у Всеукраїнському конкурсі екологічних бригад (м.Полтава). Ліцеїсти школи вибороли першість в обласному етапі Всеукраїнських конкурсів експериментально-дослідницьких робіт «Юний дослідник», «Intel-Еко Україна», «Dream ECO», винахідницьких та раціоналізаторських проєктів еколого-натуралістичного напрямку «Україна-Європа-Світ».

Формування ціннісного ставлення особистості до родини і сім'ї здійснюється через реалізацію програми «Співдружність школи, сім'ї та громадськості-в ім'я дитини», проведення родинних свят: «Я і моя сім'я», «Бабусю рідненька, ти все на світі знаєш», «Роде наш красний», виставки сімейних альбомів, зустрічі «В родинному колі».

Для зміцнення партнерських зв'язків із батьками використовуються нетрадиційні форми роботи: педагогічний десант; дерево родоводу; у родинному колі; родинний лист; народна світлиця; день добрих справ; вечір великої родини; альбом-естафету «Як ми відпочиваємо»; родинні свята у класі.

Формування ціннісного ставлення особистості до праці зорієнтоване на залучення до трудової діяльності вихованців. Діти садять дерева, доглядають за шкільним садом, сіють квіти, збирають насіння.

Впродовж року учнівська рада об'єднання «Активіст» організовує трудовий десант до обеліска Слави та акцію «Ми поруч» (допомога самотнім та пристарілим). Такі заходи сприяють соціалізації особистості в суспільстві, стимулюють до саморозвитку, самоорганізації та самореалізації особистості в самотньому житті.

Підвищенню особистої впевненості кожної дитини, розвитку комунікативності та умінню співпрацювати, критичному і аналітичному мисленню сприяли організовані і проведені з учнями такі проєкти: «Моя країна – Україна, а рідний край – моя маленька Батьківщина», «Формула успіху», «Технологія проєктної діяльності», «Збережемо рідну землю», «Активна молодь»,

«Мої таланти – тобі, рідна земле», «Щаслива сім'я», «Любове моя – Україно!», «Добре серце», «Подорожуємо рідною країною», «Відкривай Україну», «Я і моя сім'я», «Стоп. Булінг», «Наше здоров'я у наших руках», «Толерантність – сила. Безпека – норма».

Отже, **компетентнісний підхід до забезпечення ефективного функціонування виховної системи школи сприяє:**

- формуванню ціннісного ставлення особистості до себе, людей, природи, праці, мистецтва, держави, суспільства, історичних, культурних і духовних надбань рідного краю та забезпечує гармонійний розвиток особистості, її громадянську та соціальну активність;

- становленню, створенню і розвитку дитячих і молодіжних громадських організацій та об'єднань як осередків формування громадянської та соціальної активності особистості;

- зменшенню кількості соціально-дезадаптованих учнів (ізольованих, відторгнутих), що знаходяться у «групі ризику»;

- активізації позитивних змін в динаміці розвитку в учнів ціннісних орієнтацій та духовних пріоритетів;

- активізації творчого потенціалу педагогів у виборі методів, форм, засобів, технологій виховання;

- організації системного моніторингу динаміки розвитку змін в організації й оцінці ефективності процесу виховання дітей та учнівської молоді;

- покращенню в цілому показників освітнього процесу школи.

Використання ІКТ в управлінні є важливою складовою розвитку єдиного інформаційного освітнього простору закладу.

В ліцеї накопичено певний досвід застосування інформаційних технологій та мережевої взаємодії в організації освітньої комунікації.

Електронні таблиці, текстові процесори, програми презентаційної графіки, Web-редактори, поштові клієнти допомагають роботі ліцею, сприяють підвищенню ефективності

при виконанні наказів, розпоряджень звітів та інших документів. Налагоджений зв'язок із іншими освітніми установами і організаціями через електронну пошту.

В управлінській діяльності використовуються програми Microsoft Word та Microsoft Excel, які дозволяють своєчасно, швидко скласти звіт по школі, педагогічну картотеку, автоматизувати процес обробки результатів тематичних, підсумкових перевірочних робіт, відстежувати їх динаміку та своєчасно коригувати зміст і методику навчання. Табличний процесор Excel дозволяє проводити обробку і аналіз результатів тестових завдань і наочно представити їх у вигляді таблиць і діаграм. Програма Microsoft Power Point дозволяє наочно, доступно представити необхідну інформацію, що використовується при проведенні педагогічних рад, семінарів, засідань методичних об'єднань, нарад.

За допомогою програми Google Forms – сервіс Google проводяться онлайн опитування батьків, учнів та педагогів школи. Інтернет-ресурси дозволяють отримувати консультації з будь-яких питань планування, організації та контролю.

Управлінський супровід спрямовується на вирішення проблем організаційно-педагогічного забезпечення використання ІКТ педагогами як засобу підвищення ефективності освітнього процесу.

Володіючи ІКТ – компетентністю, вчителі моделюють і конструюють інформаційно-освітню діяльність, ефективно впроваджують **перевернуте, змішане, дистанційне навчання**.

Ефективно використовується в практиці роботи педагогів **«перевернуте навчання»**, яке передбачає домашнім завданням опрацювання теоретичного матеріалу з переглядом відповідних відеофрагментів, а час аудиторної роботи вивільняється на виконання завдань практичного змісту. Така робота допомагає використати час на групові заняття, на яких учні взаємодіють один з одним у практичній діяльності, а учитель виступає у ролі консультанта, заохочуючи здобувачів освіти до самостійного дослідження і спільної праці.

STEM-орієнтоване навчання вбачаємо одним із актуальних напрямів інноваційного розвитку нашого закладу, яке дозволяє здійснювати модернізацію змісту матеріалу предметів природничо-математичного циклу та слугує формуванню навчальних компетентностей якісно нового рівня.

Значна частина педагогів природничо-математичного циклу активно розпочали самоосвітню роботу з питань впровадження STEM-освіти, пройшли навчання на онлайн платформі сайту «Якість освіти» ІМЗО «STEM-школа».

Два педагоги презентували напрацювання з питань впровадження елементів STEM-освіти у ІІ Всеукраїнському Хакатоні для вчителів з теми: «STEM: гендерно чутливий підхід до навчання у школі» (проект пришкільного STEM-табору для дівчат) і здобули друге місце.

У ліцеї сформувався перспективний напрям діяльності з реалізації компетентнісного, динамічного, аналітичного відстеження процесів, які визначають зміни в якості освітнього процесу, – це моніторинг як необхідна умова управління якістю освіти.

Освітній моніторинг дозволяє відстежувати стан та динаміку всіх сфер освітнього процесу з метою **діагностики, моделювання, прогнозування** та прийняття відповідного управлінського рішення для підвищення вже досягнутого рівня якості наданих послуг, організації роботи, спрямованої на розвиток професійної компетентності педагога.

Використовуючи моніторинг в управлінні освітнім процесом, координується діяльність усіх учасників освітнього процесу. І, як наслідок, спостерігається позитивна динаміка якості знань, підвищення рівня самоорганізації учнів та вчителів. Застосовуючи моніторингові дослідження на практиці, вдалося значно підвищити ефективність діяльності кожного учасника педагогічного процесу і закладу в цілому: удосконалити управлінську діяльність адміністрації, структуру науково-методичної роботи, систему виховної роботи, роботу

з обдарованими дітьми, управління розвитком професійної компетентності вчителя, проведення атестацій педагогів.

Аналіз моніторингових досліджень дав можливість визначити професійну компетентність педагогічного колективу, рівень навчальних досягнень здобувачів освіти та сформованість ключових компетентностей.

Зокрема, для отримання об'єктивної інформації щодо виявлення рівня навчальних досягнень, проблем та шляхів їх подолання проводяться моніторингові дослідження з визначення:

- рівнів навченості: з предметів, кожного класу окремо, по початковій, базовій та старшій школах, по школі в цілому;
- кількості здобувачів освіти з високим рівнем навчальних досягнень: по класах, по паралелях, по початковій, базовій, старшій школах, по школі в цілому;
- успішності класу за середнім балом.

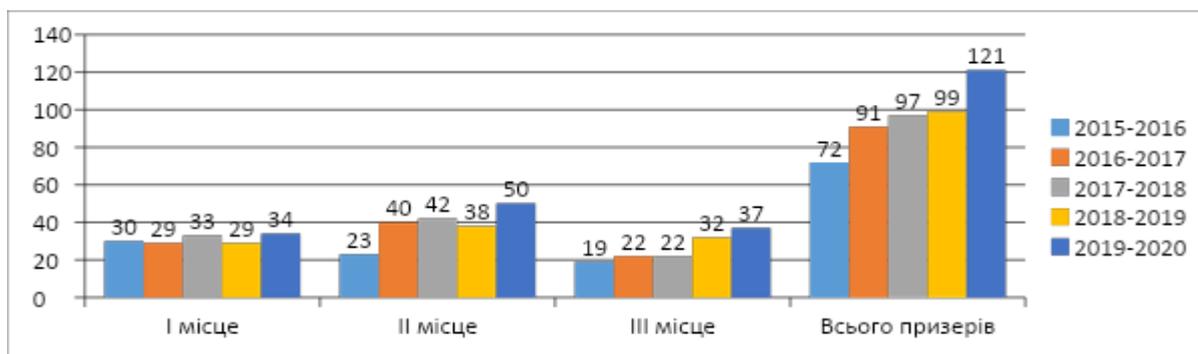
За даними діаграми визначається реальний стан освітнього процесу, вплив суб'єктних і об'єктних факторів на рівень навчальних досягнень (зокрема дистанційне навчання в умовах пандемії у 2019/2020 н. р.). Моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти показав підвищення результатів навчання, а отже, і рівня сформованості предметних компетентностей учнів. Після ретельного аналізу здійснюється корекційна робота, що є одним із механізмів управління якістю освіти. Така робота дає можливість не лише вносити корекцію в систему освітнього процесу, а й організувати творчу роботу, що забезпечує реалізацію

однієї із важливих функцій управлінської діяльності – розвиток освітньої траєкторії здобувачів освіти.

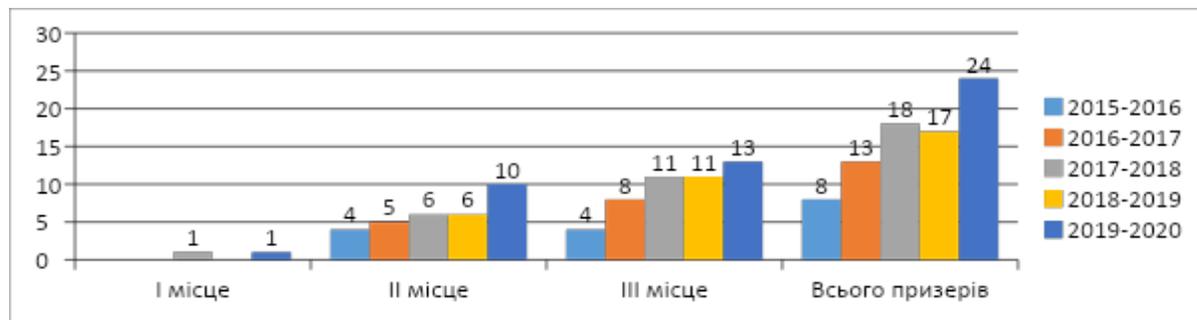
Як наслідок, спостерігається динаміка результативності **участі ліцеїстів в олімпіадах** різного рівня.

За останні п'ять років 375 школярів вибороли 480 призових місць у II етапі Всеукраїнських олімпіад. 80 – в III, IV етапах.

Моніторинг II етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад (2015/2020 н. р.)

Моніторинг III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад (2015/2020 н. р.)

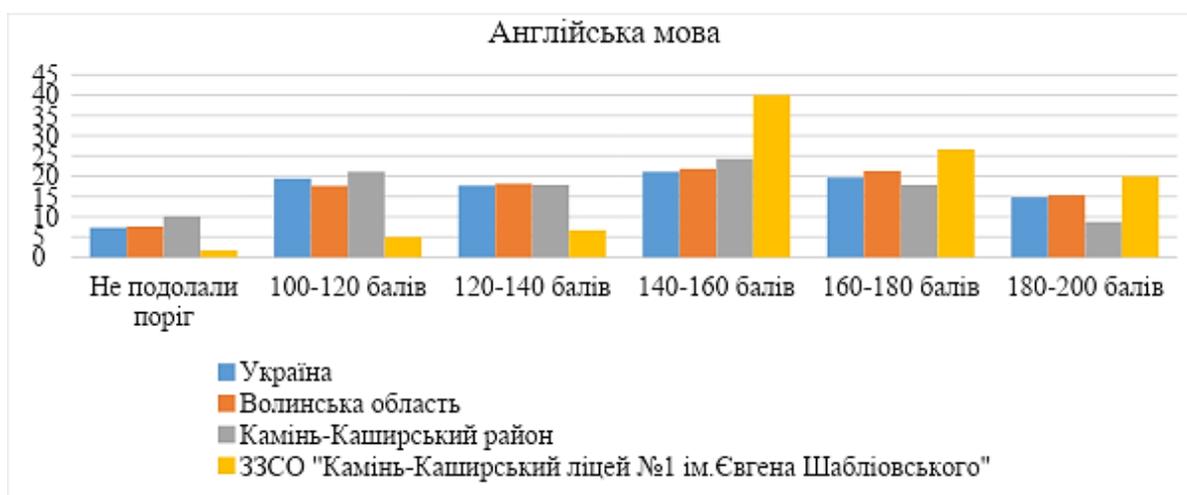
У закладі спостерігають за особистісним зростанням учнів. Ведуться картки «Сходження на гору знань» обдарованих дітей. На даний час в інтелектуально-обдарованому банку нараховується 58 учнів.

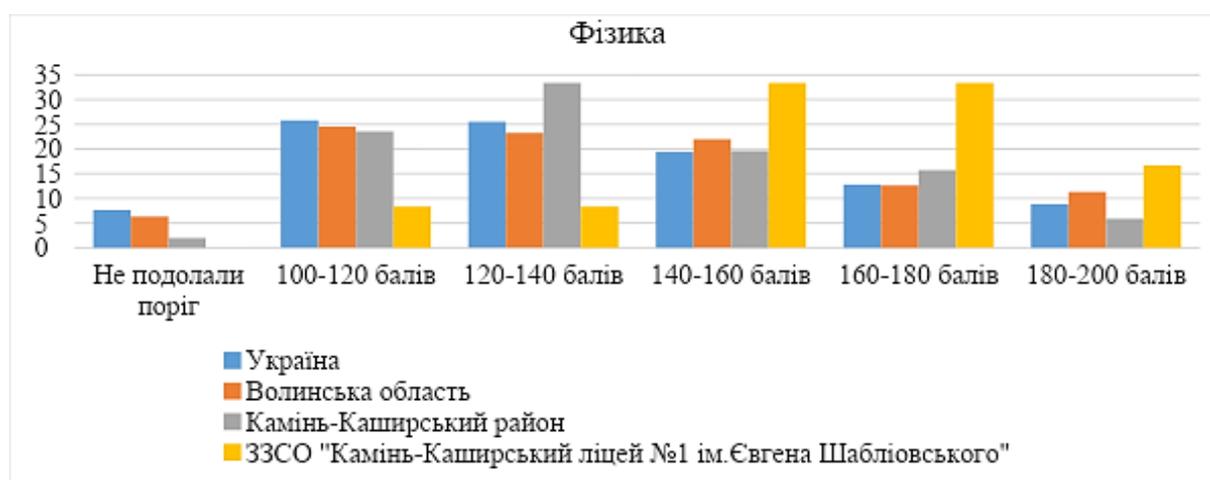
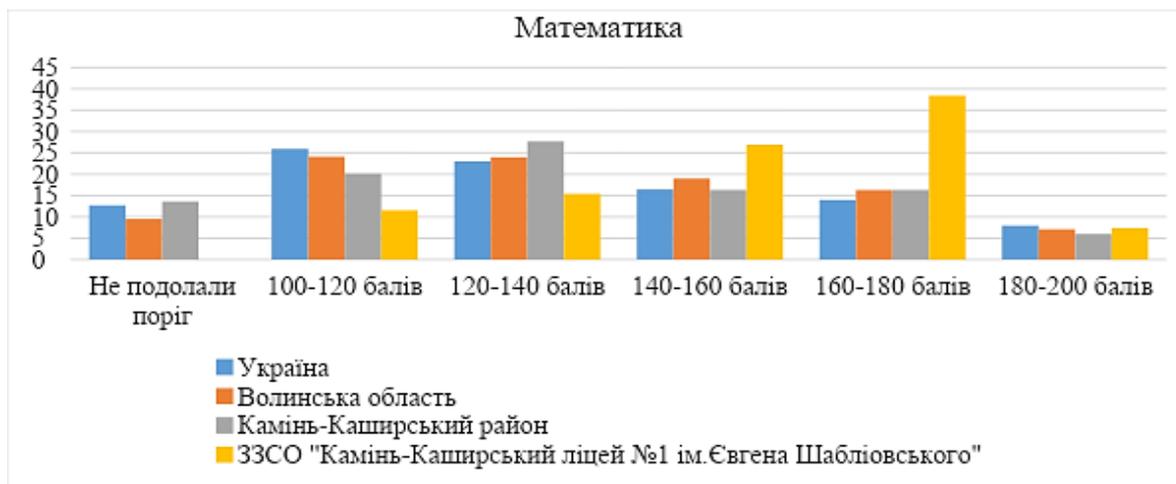
Моніторингові дослідження ЗНО ведуться за різними напрямками: узагальнюємо результати по роках; по предметах; в розрізі одного предмета; у порівнянні з результатами шкіл району, області, України.

Аналіз результатів зовнішнього незалежного оцінювання по роках вказує на стабільний якісний рівень предметних компетентностей здобувачів освіти:

Показники рівнів з більшості предметів за 200-бальною шкалою свідчать про вищу результативність у порівнянні з результатами району, області, України:

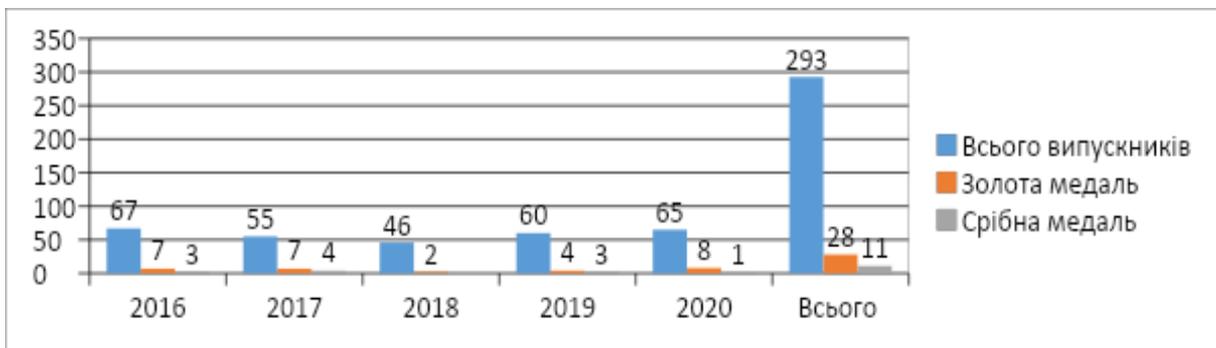
Моніторинг по предметах дає можливість проаналізувати якість надання освітніх послуг педагогами:

За допомогою результатів ЗНО з певного навчального предмета, приміром із математики, здійснюється оцінка рівня навченості, компетентності випускника і рівня викладання даного предмета.

Із 293 здобувачів повної загальної середньої освіти 39 нагороджено золотою та срібною медалями, що становить 14 % від загальної кількості.

Випускники стають успішними студентами престижних закладів вищої освіти Києва, Харкова, Острога, Львова, Луцька, Тернополя, Одеси.

Щороку зростає кількість студентів, що здобувають освіту за кордоном: в Польщі, Німеччині, Франції, Сполучених Штатах Америки. Дослідження свідчать, що ліцеїсти вибирають такі спеціальності, які відповідають профільному навчанню у школі. За останні три роки 36 % випускників математичного профілю

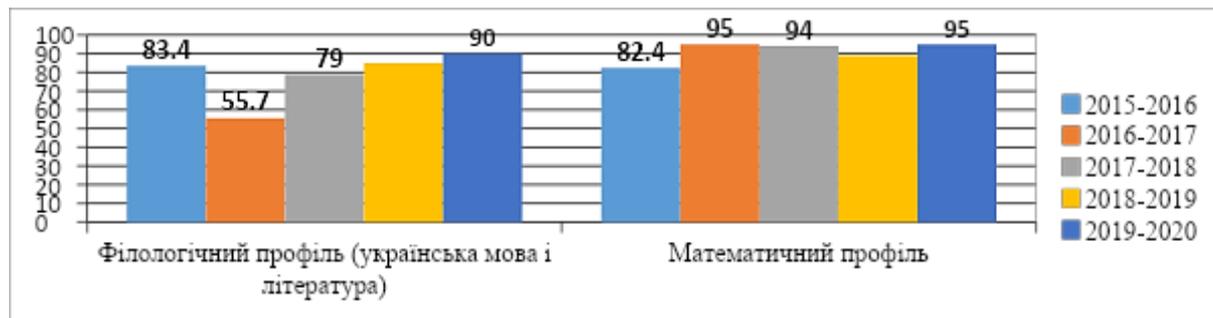
навчаються у технічних та економічних вузах, 12 % філологічного профілю – у педагогічних та юридичних.

Управлінська діяльність скерована на те, щоб навчання в ліцеї слугувало розвитку самоосвітньої компетентності, створюються передумови для значного скорочення терміну адаптації випускників до вузівського життя.

Цьому сприяє **компетентнісно спрямоване навчання у профільній школі.**

Встановлено, що довузівська підготовка випускників у профільних класах дала свої результати.

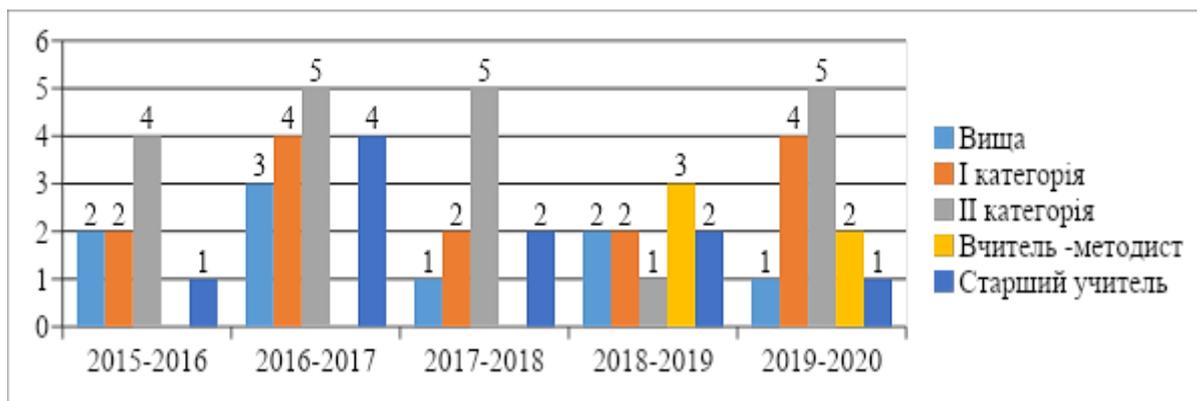
Стали студентами закладів вищої освіти:

Щороку вступають у заклади вищої освіти від 55 до 90 % випускників філологічного профілю та значно вищий показник вступу ліцеїстів математичного – від 82,4 % до 95 %.

Визначенням авторитету школи в освітньому просторі України є той факт, що на адресу школи постійно надходять листи, грамоти, подяки від адміністрації закладів вищої освіти.

Про ефективність науково-методичного супроводу в управлінській діяльності свідчить **зростання професійної майстерності педагогічних працівників**, що підтверджена вагомими показниками атестації. Зокрема, за п'ять років підвищили кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» – 9, I категорії – 14, II категорії – 20; педагогічне звання «вчитель-методист» – 5, «старший учитель» – 10.

У школі працює 26 педагогів зі званням «старший учитель», шістнадцять – «учитель-методист», дев'ять – нагороджено знаком «Відмінник освіти». Проводиться систематична робота із вдосконалення і підвищення стимулюючої ролі атестації у професійному зростанні педагогічних кадрів. Тому спостерігається динаміка росту якісного складу педагогів.

Отже, створена **система моніторингу забезпечила:**

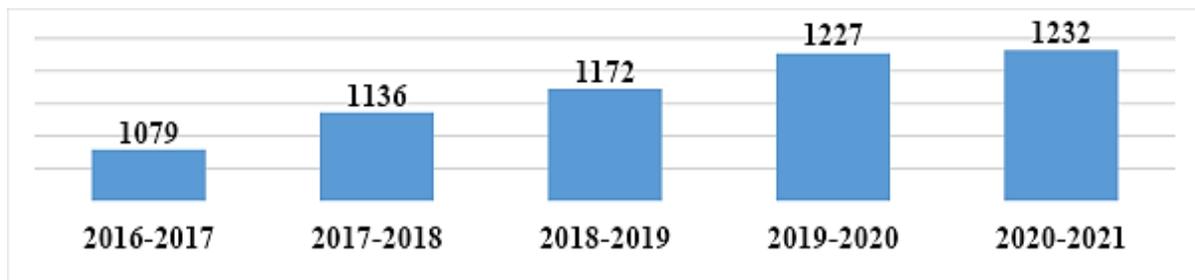
- **по-перше**, підвищення іміджу закладу (перемоги в олімпіадах, інтелектуальних, художньо-естетичних, спортивних конкурсах, захистах науково-дослідницьких робіт у МАН, вступ випускників до закладів вищої освіти; поповнення банку науково-методичних напрацювань);

- **по-друге**, сформованість у здобувачів освіти самоосвітньої компетентності рівня самооцінки, інтелектуальних умінь і навичок, психолого-педагогічних особливостей розвитку;

- **по-третє**, підвищення рівня професійної компетентності вчителя, його творчого потенціалу.

Управління якістю освіти у закладі, створення умов і комфортного освітнього середовища для інтелектуального, методичного, професійного розвитку, самореалізації та самовдосконалення **сприяють зростанню ефективності впровадження сучасних підходів** (зокрема компетентнісно спрямованого), **інноваційних технологій, реалізації індивідуальних творчих здібностей**, що забезпечують належний управлінський супровід основ стандарту освіти Нової української школи та рівень сформованості компетентностей здобувачів освіти.

Зростає контингент учнів, які хочуть навчатися в Камінь-Каширському ліцеї № 1.

Управлінський супровід реалізації компетентнісного підходу є основою забезпечення ефективності освітнього процесу в закладі:

– за вагомий внесок у розвиток освітніх інноваційних технологій заклад нагороджено дипломом Всеукраїнського рівня та **внесено у Велику енциклопедію «Золотий фонд нації»** (2014);

– відзначено **дипломом I ступеня управління освіти, науки та молоді Волинської обласної державної адміністрації** (за зайняте I місце у роботі з обдарованими дітьми серед шкіл області районного підпорядкування) (2016);

– нагороджено **золотою медаллю** за професійну активність у Всеукраїнському рейтингу «Інтернет-порталу освітніх закладів України» (2017, 2018, 2020);

– закладом здобуто **IV місце в області за результатами ЗНО-2019**;

– заклад освіти **ввійшов у ТОП-200 шкіл України** за результатами ЗНО:

○ з **географії 35 позиція** (2019) – вч. П'ятенко В. О., Мельник А. С.;

○ з **математики 97 позиція** (2017) – вч. Пархомчук Н. Р.;

○ з **хімії 183 позиція** (2017) – вч. Бурдак І. В.;

– здобуто **200 балів ЗНО з:**

○ **української мови** (2016) – вч. Войтусік В. А.;

○ **хімії** (2018, 2019) – вч. Бурдак І. В.;

○ **біології** (2018) – вч. Антонюк Г. Ф.;

- **здобуто I місце у Всеукраїнському проєкті «Відкривай Україну» (2017) – вч. Томюк Н. Г.;**
- **переможець III етапу Всеукраїнського конкурсу «Парк педагогічної майстерності» (2014) – Томюк Н. Г., заступник директора з виховної роботи;**
- **переможці V Міжнародного фестивалю педагогічних інновацій у номінації «Інновації в управлінській діяльності» (2013) – Бащук Н. М., Макарчук Н. Є., заступники з навчально-виховної роботи;**
- **здобуто II місце у другому Всеукраїнському Хакатоні для вчителів з теми: «STEM: гендерночутливий підхід до навчання у школі» (проєкт пришкільного STEM-табору для дівчат, 2018) – вч. Грищук М. В., Крам Т. В.;**
- **переможці IV етапу Всеукраїнського мовно-літературного конкурсу ім. Т. Г. Шевченка (2016 – 3 місце, 2018 – 3 місце, 2019 – 3 місце, 2020 – 1 місце) – вч. Тішкова Л. А., Чмух О. В., Должко Г. М.;**
- **переможці IV етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт Малої академії наук (секція «Екологія», 2016 – 3 місце) – вч. Остапчук Т. Г., П'ятенко Л. М.;**
- **I місце у конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт Малої академії наук (2020/2021 н. р.) в області здобув учень II курсу ліцею математичного профілю **Мотлюк Марк** у двох секціях «Математичне моделювання» та «Комп'ютерні системи та мережі» – вч. Тішков С. В., Цюрик Н. А.;**
- **міжнародний сертифікат мовного іспиту з англійської мови TOEFL iBT рівня B2 отримав учень 11-Б класу (математичного профілю) **Мотлюк Марк** – вч. Пахачук Н. В.;**
- **фіналіст програми «Ukraine Global Scholars» для навчання у найкращих ВНЗ світу – учень II курсу ліцею **Мотлюк Марк** (2020);**
- **стипендіат стипендії Президента України за зайняте I місце у X Всеукраїнському етапі мовно-літературного конкурсу учнівської молоді імені Тараса Шевченка – **Каширець Анна**, учениця 5 класу (2020).**

ВИСНОВКИ

Отже, впровадження компетентнісного підходу, правильне визначення пріоритетів управлінської діяльності та перспектив подальшого розвитку дозволяють позитивно впливати на динаміку та зростання якісних показників освітнього процесу.

В ліцеї на власному досвіді переконалися, що компетентнісний підхід є необхідною площиною формування інноваційної культури всіх учасників освітнього процесу, від якої залежить успіх модернізаційних процесів у системі освіти.

Значний досвід управлінської діяльності в питанні компетентнісного підходу дозволяє стверджувати, що постійне самовдосконалення, створення атмосфери творчості, партнерства і взаємодії допомагає педагогам школи підніматися на вершину майстерності і робити успішними, конкурентноспроможними випускників школи та колег, хто їх оточує, йде за ними.

З огляду на виклики сьогодення управлінська діяльність має бути гнучкою, мобільною, з оригінальними формами навчання, працювати на випередження і, головне, допомагати всім учасникам освітнього процесу в безперервному зростанні і самоутвердженні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Байбара Т. М. Компетентнісний підхід в початковій освіті: теоретичний аспект. *Початкова школа*. 2010. № 8. С. 46–50.
2. Бібік Н. М. Компетентність і компетенції в результатах початкової освіти. *Початкова школа*. 2010. № 9. С. 1–4.
3. Болотов В. А., Сериков В. В. Компетентностная модель: от идеи к образовательной программе. *Педагогика*. 2003. № 10. С. 8–14.
4. Зимняя И. А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования. *Высшее образование сегодня*. 2003. № 5. С. 34–42.
5. Енциклопедія освіти / Академія пед. наук України ; гол. ред. В. Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. С. 408–410.
6. Бібік Н. М. та ін. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : бібліотека з освітньої політики / заг. ред. О. В. Овчарук. Київ : «К.І.С.». 2004. 112 с.
7. Кремень В. Г. Вступне слово президента АПН України. *Реалізація європейського досвіду компетентнісного підходу у вищій школі України* : [матеріали методологічного семінару]. Київ : Пед. думка, 2009. С. 3–4.
8. Луговий В. І. Європейська концепція компетентнісного підходу в вищій школі та проблеми її реалізації в Україні. *Педагогіка і психологія*. 2009. № 2 (63). С. 13–25.
9. Пометун О. І. Дискусія українських педагогів навколо питань запровадження компетентнісного підходу в українській освіті. *Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи* : бібліотека з освітньої політики / заг. ред. О. В. Овчарук. Київ : «К.І.С.». 2004. С. 66–72.
10. Савченко О. Я. Компетентнісний підхід як чинник модернізації змісту освіти. *Формування ключових і предметних компетенцій: Дидактико-методичні аспекти*. Дайджест 2. 2012. С. 2–7.

11. Дьяченко Б. Василь Сухомлинський у діалозі з компетентнісним підходом. *Освіта на Луганщині*. 2008. № 29. С. 13–16.
12. Хуторской А. В. Ключевые компетенции и образовательные стандарты. *Эйдос*. URL: <http://www.eidos.ru/journal/2002/0423.htm>
13. Боритко Н. М. Профессионально-педагогическая компетентность педагога. *Эйдос*. URL: <http://www.eidos.ru/journal/2007/0930-10.htm>
14. Ткаченко В. Сучасні тенденції в практиці управління закладами освіти. *Управління школою*. 2011. № 19 (319) – 21 (231). С. 7–10.
15. Національна доктрина розвитку освіти України. *Освіта України*. 2002. 23 квітня. С. 4–6.
16. Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі, затверджену Указом Президента України від 25.05.2020 № 195/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text> (дата звернення: 24.03.2021).
17. Закон України «Про освіту», № 2145-VIII від 05.09.2017 р. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page>
18. Дем'янюк О. Й. Вплив зовнішнього середовища на ефективність управління закладом середньої освіти. *Пед. пошук*. 2018. №4 (100). С. 9–12.
19. Єльнікова Г. Теоретичні підходи до моделювання державно-громадського управління. *Директор школи*. 2008. № 40–41. С. 6–9.

ДОДАТКИ

1. Модель компетентнісного супроводу дитини в освітньому процесі.

2. Модель компетентного випускника.

3. Програми семінарів:

3.1. Районного семінару заступників директорів шкіл з навчального-виховної роботи, новопризначених директорів шкіл з теми: Технопарк «Лабораторія педагогічного успіху» Формування інноваційного освітнього простору (презентація досвіду роботи).

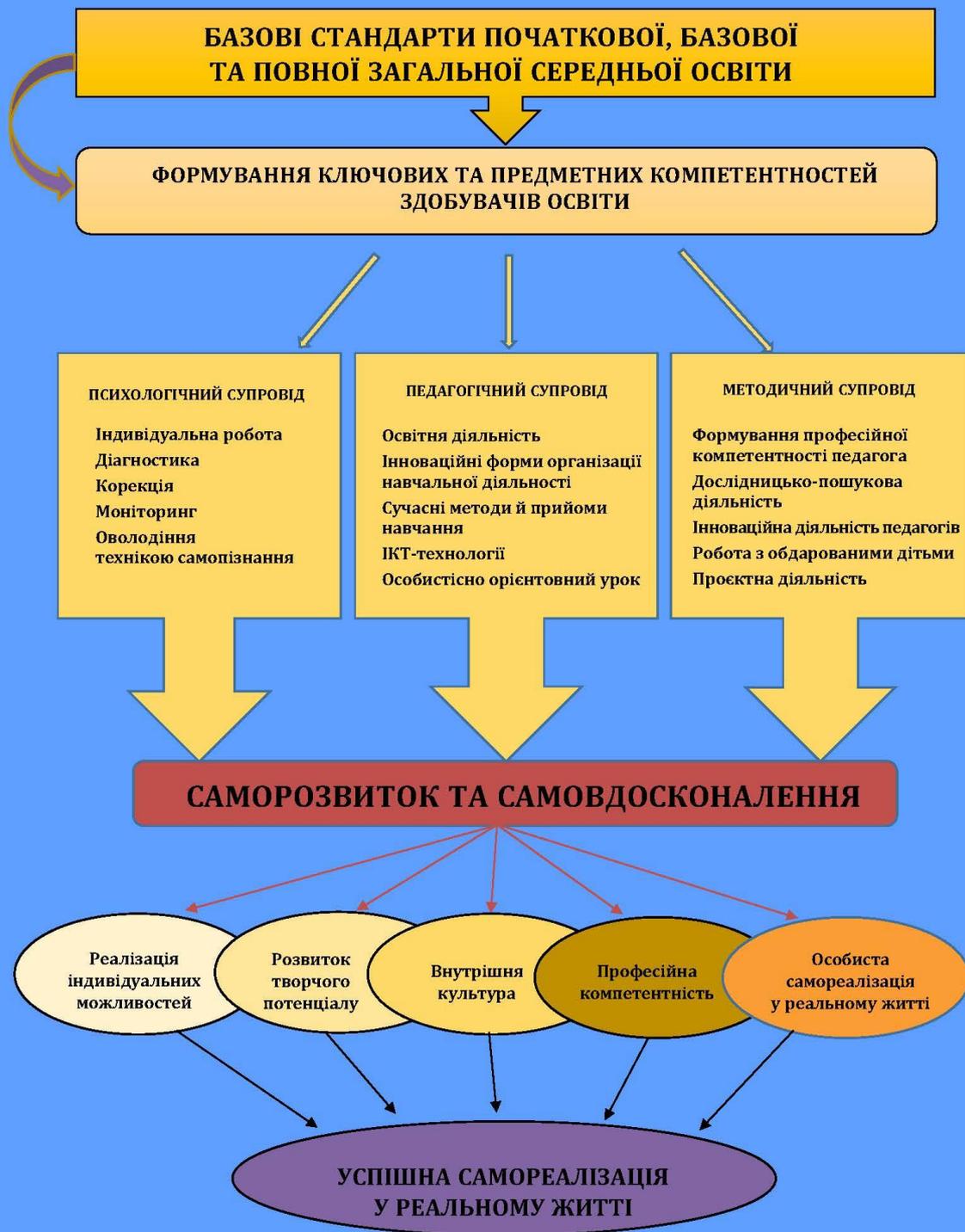
3.2. Районного семінару директорів з теми «Лабораторія педагогічного успіху. Компетентнісний підхід в управлінні закладом нового типу як запорука успішної діяльності в підвищенні якості освітнього процесу та зростанні професійної майстерності педагогів».

3.3. Обласного семінару директорів закладів нового типу з теми «Компетентнісний підхід в управлінні закладом нового типу як запорука успішної діяльності в підвищенні якості освітнього процесу та зростанні професійної майстерності педагогів».

4. Фільм «Честь школи – твоя честь» (про діяльність закладу загальної середньої освіти «Камінь-Каширський ліцей № 1 ім. Євгена Шабліовського» Камінь-Каширської міської ради).

5. Фільм «Школа, яка дає надію» (про впровадження інклюзивного навчання в закладі загальної середньої освіти «Камінь-Каширський ліцей №1 ім. Євгена Шабліовського» Камінь-Каширської міської ради).

**Модель
компетентнісного супроводу дитини
в освітньому процесі**

ЗЗСО «Камінь-Каширський ліцей № 1 ім. Євгена Шабліовського»

Навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів – ліцей» № 1 ім. Є. Шабліовського м. Каменя-Каширського

**ПРОГРАМА
районного семінару директорів**

БЛОК І. Технопарк «Лабораторія педагогічного успіху»

Презентація досвіду роботи директора НВК № 1 Тішкової Людмили Андріївни.

13.00. Віншування учасників семінару.

Томюк Н. Г., заст. директора з ВР

13.30. Компетентнісний підхід в управлінні навчальним закладом як запорука успішної діяльності в підвищенні якості навчально-виховного процесу та зростанні професійної майстерності педагогів.

Тішкова Л. А., директор школи

БЛОК ІІ. Формування й розвиток інноваційного освітнього середовища в умовах закладу нового типу

14.00. Створення умов для забезпечення якісної освіти у навчальних кабінетах та методичних центрах.

Зав. кабінетами, кер. МО

○ Віртуальний кабінет – інструмент забезпечення компетентнісного підходу у навчанні;

Геналюк В. А., вчитель історії

○ електронний кабінет математики – освітній простір роботи вчителя;

Пархомчук Н.Р., вчитель математики

○ психолого-педагогічний центр розвитку дитини з особливими освітніми потребами.

Лошик І. А., вчитель-логопед

БЛОК III. Партнерство вчителя і учня

14.30. Мозаїка науково-дослідницької та експериментально-пошукової роботи. Наукове товариство «Інтелект»:

○ історико-краєзнавчий музей – центр науково-дослідницької та пошукової роботи ліцеїстів;

Деркач О. В., учитель історії

○ захист науково-дослідницьких робіт ліцеїстів – членів МАН (секцій «Прикладна математика», кер. Кереб М. Г., «Мікроекономіка та макроекономіка», кер. П'ятенко В. О., «Англійська мова», кер. Швай О. М.);

○ експериментальна діяльність членів секції «Хімія» (кер. Бурдак І. В.);

○ літературна творчість Федчик Катерини, переможця IV етапу мовно-літературного конкурсу ім. Т. Г. Шевченка (вчитель Чмух О. В.).

БЛОК IV. Із творчих майстерень педагогів

Ефективне використання інноваційних технологій як чинник успішної педагогічної діяльності.

15.00

○ Майстер-клас вчителя математики Корінчук Р. П., переможця номінації «Творчий вчитель» обласного туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2016», «Використання програми «Grand» на уроках математики»;

○ Захист педагогічної ідеї Букало О. М., учасника обласного туру всеукраїнського конкурсу «Вчитель року з предметів духовно-морального спрямування – 2016», «Духовно-моральне виховання молодших школярів шляхом використання інноваційних технологій».

Формування громадянина України засобами художньо-естетичного виховання («Естетичний дім»)

○ мистецька студія образотворчого мистецтва Кутько О. В.;

○ творча вітальня вчителя трудового навчання Антонюк І. В.

БЛОК V. Тренінг

15.50. Інтерактивна вправа «Тайм-менеджмент сучасного педагога».

Харчук І. І., учасник Міжнародного проекту підготовки тренерів

16.00. Висловлювання вражень щодо змістового наповнення семінару.

**Управління освіти, науки та молоді
Волинської обласної державної адміністрації
Відділ освіти Камінь-Каширської районної державної адміністрації**

**ПРОГРАМА
обласного семінару директорів
зкладів нового типу**

Тема: Компетентнісний підхід в управлінні закладом нового типу як запорука успішної діяльності в підвищенні якості освітнього процесу та зростанні професійної майстерності педагогів.

Завдання семінару: Презентація досвіду роботи педагогічних колективів НВК «ЗОШ I–III ступенів – ліцей» № 1 ім. Є. Шабліовського та НВК «ЗОШ I–III ступенів – гімназія» № 2 м. Каменя-Каширського з питань реалізації компетентнісного підходу в управлінні закладом освіти.

Дата проведення: 18 травня 2018 року.

Місце проведення:

✎ НВК «ЗОШ I–III ступенів – ліцей» № 1 ім. Є. Шабліовського м. Каменя-Каширського;

✎ НВК «ЗОШ I–III ступенів – гімназія» № 2 м. Каменя-Каширського

**НВК «ЗОШ I–III ступенів – ліцей» № 1 ім. Є. Шабліовського
м. Каменя-Каширського**

БЛОК I. Організаційно-мотиваційний

09.30–10.00. Зустріч учасників семінару. Реєстрація. Ранкова кава.

10.00–10.10. I. Відкриття семінару

Ознайомлення з програмою роботи.

***Богданович Ольга Іванівна,**
методист з питань загальної середньої освіти управління освіти,
науки та молоді Волинської ОДА*

10.10–10.20. Вітальне слово.

Дунайчук Валерій Савович,
голова райдержадміністрації;
Сус Віктор Іванович,
голова районної ради

10.20–10.30. Презентація освітньої галузі Камінь-Каширського району.

Пась Віктор Іванович,
начальник відділу освіти Камінь-Каширської РДА

БЛОК II. Управлінський конструктор – самопрезентація навчального закладу

10.30–11.20

Компетентнісний підхід в управлінні закладом нового типу. Моніторинг як чинник якісної освіти.

Тішкова Людмила Андріївна,
директор НВК «ЗОШ I–III ст. – ліцей» № 1 ім. Є. Шабліовського

Реалізація сучасних підходів до формування інноваційної системи методичної роботи в закладі нового типу.

Макарчук Наталія Євгеніївна,
заступник директора з НВР НВК «ЗОШ I–III ст. – ліцей» № 1 ім. Є. Шабліовського
Інклюзивне навчання в дії.

Лошик Іванна Анатоліївна,
голова районного методичного об'єднання
вчителів інклюзивного та індивідуального навчання

Технопарк «Лабораторія педагогічного успіху»

БЛОК III. Простір освітніх можливостей

11.20–11.45

Флешмоб «Там, де ми є...».

Комар О. В.,
керівник гуртка естрадної пісні «Вище неба»;
Павлович О. В.,
керівник гуртка естрадного танцю

Експрес-огляд розвивального освітнього середовища:

- кабінети та методичні центри: інклюзивного навчання, початкових класів, історії України, географії, математики, фізики;
- галерея історії України, історико-етнографічний музей – центр національно-патріотичного виховання;

Деркач О. В.,
завкабінетом історії

- віртуальний кабінет – інструмент забезпечення компетентнісного підходу до навчання;

Геналюк В. А.,
вчитель історії

– електронний кабінет математики – освітній простір вчителя.

*Пархомчук Н. Р.,
вчитель математики*

БЛОК IV. Партнерство вчителя та учня

11.45–12.45

Мозаїка творчої співпраці засобами позакласної роботи

«Зорецвіт душі». Літературна творчість Федчик Катерини, переможця IV етапу мовно-літературного конкурсу ім. Т. Г. Шевченка та III етапу Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури (учитель Чмух О. В.).

«Інтегруємось у Європу». Дроздик Юлія, учасниця Всеукраїнських та міжнародних проектів з іноземної мови (учитель Макарчук Н. Є.).

Професійний коментар керівника секції «Енергозберігаючі технології». Фрагмент захисту наукової роботи з теми «Використання світлодіодного освітлення в приватному секторі» (Лукашук В. В., кандидат фізико-математичних наук).

Робота в групах

Інтегративні зв'язки між предметами природничо-математичного циклу.

Фрагмент засідання клубу «Орієнтир», 10 клас (Цюрик Н. А., учитель математики та П'ятенко В. О., учитель економіки).

Створення освітнього простору для забезпечення науково-дослідницької діяльності учня на інтегрованих уроках та заняттях наукового товариства «Інтелект».

Фрагмент уроку з фізики в 11 класі «Електричний струм» (Козік Б. Й., учитель фізики, Бурдак І. В., учитель хімії).

БЛОК V. Формування компетентної особистості засобами художньо-естетичного виховання

12.45–12.55

«Естетичний дім» – творча лабораторія вчителя.

Стартап «До успіху через творчість».

*Томюк Н. Г.,
заступник директора з ВР*

Локація «Країна реальних мрій».

*Кутько О. В.,
учитель образотворчого мистецтва;*

*Шуляр С. Ю.,
керівник гуртка народного танцю;*

*Антонюк І. В.,
учитель трудового навчання*

Музично-хореографічна композиція.

*Ткаченко П. П.,
керівник гуртка «Тоніка»;*

*Павлович О. В.,
керівник гуртка естрадного танцю*

**13.00. Переїзд до НВК «ЗОШ I–III ступенів – гімназія» № 2
м. Каменя-Каширського**

Тема: Система управлінських, науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на формування і розвиток компетентностей особистості.

13.00–13.15. Зустріч гостей. Сторітеллінг «Гімназія – мій дім, моя родина, моя маленька рідна Україна».

13.15–13.30. Екскурсія музеями школи.

13.30–14.00. Брейк-кава.

Презентаційний меседж:

14.00–15.00

Стратегія управління сучасною школою.

***Куницька Ганна Василівна,**
директор НВК «ЗОШ I–III ст. – гімназія» № 2*

Від компетентного вчителя до компетентного учня.

***Нестерук Інна Віталіївна,**
учитель іноземної мови, завкафедрою, тренер Британської ради*

Віртуальне середовище як засіб розвитку самоосвітньої компетентності вчителя початкових класів.

***Демидюк Тетяна Михайлівна,**
учитель початкових класів*

Впровадження елементів СТЕМ – освіти на уроках природничих наук.

***Денисюк Людмила Петрівна,**
учитель біології, завкафедрою природничих наук*

Тьюторський супровід у системі роботи з обдарованими дітьми.

***Коренга Ірина Михайлівна,**
учитель математики, завкафедрою точних наук*

15.00–15.20. Рефлексія.

Підбиття підсумків семінару.

**ВОЛИНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

